

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210424
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512210424.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa R., zastúpeného A. proti odporcovi Y., o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 10C/259/2012-57 zo dňa 31. októbra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplata sumy 125 Eur z titulu majetkovej škody a 333,76 Eur z titulu nemajetkovej ujmy z dôvodu nečinnosti súdu v exekučnej veci na podklade zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Okresný súd po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3 ods. 1 a), d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že súdny exekútor podal dňa 02.08.2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, č.k. SR 19596/09 zo dňa 26.11.2009. Uznesením, č.k. 5Er/637/2011-13 zo dňa 26.10.2011 okresný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.12.2011. Exekučné konanie súd zastavil uznesením, č.k. 5Er/637/2011-17 zo dňa 05.01.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2012. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci dospel okresný súd k záveru, že navrhovateľ nepreukázal svoj nárok. V konaní neboli preukázané základné predpoklady pre skúmanie úradného postupu súdu, resp. vydania nezákonného rozhodnutia súdom v konaní vo veci udelenia poverenia pre vykonania exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorá bola vedená na súde pod sp. zn. 5Er/637/2011. Z priloženého spisu súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá. Pre takýto postup súdu zákon neustanovuje žiadnu lehotu. Skutočnosť, že žiadosť bola prvostupňovým súdom zamietnutá, nie je jediným predpokladom, kedy je možné preskúmať predmetné rozhodnutie z pohľadu možného škodového následku na podklade zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko predmetné rozhodnutie v tejto veci nebolo odvolacím, resp. dovolacím súdom pre nezákonnosť zrušené. Okrem toho navrhovateľ do skončenia dokazovania ani nepredložil žiaden relevantný doklad, že si svoj nárok riadne uplatnil u odporcu, hoci ho súd na to v rámci predvolania na pojednávanie riadne vyzýval, keď ho žiadal, aby predložil všetky originály dokumentov súvisiacich s prejednávanou vecou. Prenášanie dôkazného bremena na odporcu, aby jeho súd vyzval na predloženie predmetného spisu, nemá žiadnu oporu v zákone. Z týchto dôvodov sa súd podrobnejšie nezaoberal meritom veci, ale návrh v celom rozsahu pre neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi súd nepriznal náhradu trov konania, pretože si žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., a to, že v spojení s § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu, postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu, je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Poukázal na rozhodovaciu prax iných krajských súdov. Uviedol, že konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konšatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktoré obsah a rozsah si určil sám, kedy navrhovateľ žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný spis. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka povinného. Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navyše napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil súd svoje negatívne rozhodnutie rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach. Nesúhlasil tiež s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, teda povinný. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonšatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Sám súd zistil, že o návrhu nebolo

rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je preto vnútorne rozporné a napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. Uviedol, že sú irelevantné úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil a tiež sú irelevantné úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Všetky a akékoľvek problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére navrhovateľa nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu, svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušenie práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkaz k preukázaniu tvrdenia. Účastník má povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je viazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na § 101 ods. 2 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti účastníka konania skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľ v prejednávanej veci bol riadne predvolaný na konanie pred súdom prvého stupňa, súd prvého stupňa vytýčil termín pojednávania na 31.10.2013, navrhovateľ predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 26.09.2013, svoju neúčast písomne neospravedlnil, nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a preto súd prvého stupňa správne vo veci rozhodoval v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti riadne predvolaného navrhovateľa, ako aj v neprítomnosti riadne predvolaného odporcu, ktorý na rozdiel od navrhovateľa svoju neúčast ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd prvého stupňa pojednával vo veci v jeho neprítomnosti.

Odvolací súd preto zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi vo veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí doručiť účastníkom tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú, dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok, spojený s dôkaznou povinnosťou, môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže plniť účastník od začiatku konania v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav. Podľa § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oboznámi ich obsah. Podľa § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Navrhovateľ v množstve svojich podaní na súdoch tvrdí, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, avšak ako bolo vyššie konštatované, v danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín, navrhovateľ bol riadne a včas predvolaný bez ospravedlnenia sa nedostavil s tým, že na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol

možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, takýmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti, princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Okresný súd preto v prejednávanej veci dodržal zásadu priamosti, ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen Ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie vecí, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov. Postupom súdu prvého stupňa preto nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávaných dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania.

Pokiaľ navrhovateľ spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval. Odvolací súd v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za nemajetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

Zároveň na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že pokiaľ súdny exekútor podal na súd prvého stupňa dňa 02.08.2011 žiadosť o udelenie poverenia, a to na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok stáleho rozhodcovského súdu za stavu, kedy bola žiadosť o udelenie poverenia uznesením zo dňa 26.10.2011 zamietnutá, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.12.2011. Pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia zákon žiadnu lehotu nestanovuje.

V tomto smere preto základné skutkové tvrdenie navrhovateľa v návrhu, že súd prvého stupňa nevydal poverenie pre súdneho exekútora v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote neobstojí, a preto bol v konečnom dôsledku v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný, a to s poukazom na jeho skutkové tvrdenia tvrdené v návrhu, ako aj s poukazom na neunesenie dôkazného bremena na strane navrhovateľa v prejednávanej veci.

Pokiaľ sa navrhovateľ vo svojom odvolaní domáha z hľadiska skutkového jedinečnosti daného deja, ktoré súd prvého stupňa odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi, odvolací súd zdôrazňuje, že samotný návrh, ako aj podané odvolanie sú z väčšej časti zmätočné a nezakladajú sa na skutkových zisteniach, pretože podstata odvolacích dôvodov zo strany navrhovateľa spočíva v nacyklostilovaných dôvodoch, ktoré sa z 90 % nevzťahujú na prejednaný prípad.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania ani nevyplývajú.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.